

PAM Pokrajinski
arhiv
Maribor

Moderna
arhivistika

Časopis arhivske teorije in prakse
Journal of Archival Theory and Practice

Letnik 5 (2022), št. 1 / Year 5 (2022), No. 1

Maribor, 2022

Prejeto / Received: 28. 06. 2022

1.04 Strokovni članek

1.04 Professional article

<https://doi.org/10.54356/MA/2022/LXLQ2308>

IZZIV SELITVE NEUREJENEGA ARHIVA

Petra GRAHEK

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija
petra.grahek@gov.si

Bernardka ŠENK

Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Ljubljana, Slovenija
bernardka.senk@gov.si

Izvleček:

Ministrstvo za okolje in prostor je imelo v preteklosti pestro zgodovino. Bilo je kar nekaj preimenovanj, pridružitvev področij, razdružitvev ministrstva in ponovna združitvev, selitve arhiva sem in tja. Skrb za arhiv ni bila ravno prioriteta. Prav zaradi neodgovornega odnosa se je arhiv znašel v nemilosti različnih dejavnikov, ki so vplivali na njegovo postopno uničevanje. S povečanjem zavesti o stanju arhiva se je vzbudila tudi ideja o reševanju arhiva ter selitvi v bolj primerne prostore. V prispevku bova predstavili postopek od ideje do realizacije cilja – selitve neurejenega arhiva v nove prostore.

Ključne besede:

neurejen arhiv, selitev, organizacija, izziv, prostor

Abstract:

The Challenge of Moving an Unorganized Archives

The Ministry of the Environment and Spatial Planning has had a varied history over the past. It has been renamed, field of authority were added, it was disintegrated and reunificated, the archival repositories relocated. Taking care of the archives was not a priority. Because of the irresponsible attitude, the archives was at the mercy of various factors that influenced its gradual destruction. With the increase in awareness of its condition, the idea of rescuing the archives and moving it to more suitable premises was also aroused. In this article, the authors present the process from the idea to the realization of the goal - moving the unorganized archives to new premises.

Key words:

unorganized archives, moving, organization, challenge, premises

1. Uvod

Ko pomislimo na selitev iz enega kraja v drugega, sem nam pred očmi pojavijo škatle, ne samo ena, temveč ogromna količina le-teh. V naši namišljeni predstavi se do naše stare lokacije pripelje selitveni servis ... Selitveni delavci si ob korakanju sem in tja, gor in dol veselo žvižgajo poskočen napev ... Vse škatle so skrbno in zelo hitro prenesene v selitveni kombi, ki že urno drvi proti novi lokaciji ... Nato se zbudimo iz sanjarjenja in kaj hitro ugotovimo, da naša situacija ni prav nič podobna idealni pravljici ali pa vsaj dobri televizijski reklami.

Realno stanje arhiva navadno ni ravno idealno. Pogosto je skrb za urejen arhiv ena izmed zadnjih skrbi vodstev različnih institucij. V kolikor arhiv vodijo skrbni arhivarji oziroma drugi zaposleni, se navadno soočajo z več problemi. Med najpogostejše uvrščamo neustrezne prostore, neustrezno opremo, neustrezne klimatske razmere, velikokrat pri vodstvu tudi ni razumevanja za stanje arhiva, posledično pa za njegovo urejanje tudi ni predvidenih finančnih sredstev. Posledica že omenjenih dejavnikov ter še kakšnega dodatnega pa je neurejeno gradivo, ki počasi propada in s tem zgublja vrednost svojega namena. Poškodovano, pomanjkljivo ali celo uničeno gradivo ima lahko dolgoročno negativne posledice tako za ustvarjalca gradiva kot tudi preostale uporabnike.

Arhiv Ministrstva za okolje in prostor se je soočal z različnimi od prej navedenih dejavnikov, ki so vplivali na njegovo stanje. In ravno zaskrbljujoče stanje dokumentarnega in arhivskega gradiva je bilo glavno gonilo pri projektu selitve gradiva v ustrezne prostore. Pri tem smo se soočali z mnogimi izzivi, ki bodo predstavljeni v nadaljevanju prispevka.

2. Kratka zgodovina Ministrstva za okolje in prostor

Leta 1990 prva vlada v samostojni Republiki Sloveniji poleg preostalih komitejev ustanovi tudi Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ki je predhodnik Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP). Predsednik komiteja je bil Miha Jazbinšek, in sicer v obdobju med 1990 in 1992.

Leta 1992 se komite preimenuje v Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, minister med letoma 1992 in 1993 je Miha Jazbinšek.

Leta 1993 se pod vodstvom Mihe Jazbinška ministrstvo preimenuje v Ministrstvo za okolje in prostor. Od leta 1993 do 2002 se naziv ministrstva ne spremeni, menjajo se samo ministri, in sicer: dr. Pavel Gantar (1994–1997, 1997–2002), dr. Andrej Umek (2000) in mag. Janez Kopač (2000–2002).

Leta 2002 ministrstvu pod vodstvom mag. Janeza Kopača pridružijo vsebinsko področje energetike. Tako se ministrstvo preimenuje v Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (MOPE).

Leta 2004 se ministrstvo ponovno preimenuje nazaj v Ministrstvo za okolje in prostor. Področje energetike se prenese na Ministrstvo za gospodarstvo skupaj z vsem gradivom s področja energetike, ki je na MOPE nastalo v obdobju 2002–2004. Minister v obdobju 2004–2008 postane Janez Podobnik.

Med letoma 2008 in 2012 ministrstvo vodita ministra Karl Viktor Erjavec (2008–2010), dr. Roko Žarnič (2010–2012).

Leta 2012 se zgodi druga večja sprememba na ministrstvu. Vsebinsko, ki jo je do tedaj pokrivalo MOP, razdelijo na dva vsebinska sklopa in ju pridružijo k drugima dvema ministrstvoma, ki se tudi ustrezno preimenujeta. Okoljski del ministrstva v Ministrstvo za

kmetijstvo in okolje (v nadaljevanju MKO), katerega minister je najprej Franc Begovič (2012–2013), nato pa mag. Dejan Židan (2013–2014). Vsebinsko prostorskega področja MOP pridružijo preimenovanemu Ministrstvu za infrastrukturo in prostor (v nadaljevanju MZIP). Minister tega resorja postane Zvonko Černač (2012–2013), kratek čas je na položaju Igor Maher (2013), nadomesti ga Samo Omrzel (2013–2014). Omenjene delitve pripomorejo k spremenjeni urejenosti arhiva MOP, ki je v obdobju 2012–2014 v dveh različnih ministrstvih in tako z dvema različnima načinoma odlaganja dokumentarnega gradiva.

Leta 2014 se ponovno zgodijo spremembe. MOP se spet vzpostavi v obliko pred letom 2012 in z vsebinsko delitvijo. Ministrica Irena Majcen vodi novonastali MOP med letoma 2014 in 2018.

Leta 2018 postane minister Jure Leben in vodi ministrstvo do leta 2019. Istega leta prevzame vodstveni položaj Simon Zajc (2019–2020).

Leta 2020 postane minister MOP Andrej Vizjak in ga vodi do leta 2022.

Leta 2022 ministrstvo prevzame Uroš Brežan. Po osmih letih se ponovno obetajo spremembe.

S selitvijo pristojnosti iz organa na organ so potekale tudi selitve uradnikov, inventarja in dokumentarnega ter arhivskega gradiva.

Zaradi nenehnih kadrovskih in prostorskih turbulenc tudi ni kontinuitete v enotnem odlaganju dokumentarnega gradiva (vsak novi zadolženi za arhiv – običajno vodja Glavne pisarne, saj strokovnega arhivarja ni – uveljavlja svoj način odlaganja), niti ni kvalitetnega prenosa poznavanja gradiva med predhodniki in nasledniki.

3. Arhiv – faze selitve

Vse spremembe tekom zgodovine so žal terjale svoj davek tudi na dokumentarnem in arhivskem gradivu. Z zadnjo večjo spremembo leta 2014 se je ponovno združil tudi celoten fizični arhiv MOP, za obdobje 2012–2014 je bil prejet prostorski del vsebine iz MZIP kot tudi okoljski del vsebine iz MKO. Skupen arhiv ponovno nastalega MOP je bil takrat preseljen na tako imenovano »začasno lokacijo« v opuščeno Vojašnico 26. oktober na Stari Vrhniki.

Tu je bilo gradivo izpostavljeno vsem vremenskim in drugim negativnim vplivom (sončni svetlobi, nihanju temperature in vlage, glodavcem, pticam). Začasna lokacija je imela kljub vsemu eno prednost – veliko prostora.

V te prostore so tudi naknadno odlagali gradivo brez ustreznih popisov. Rezultat tega je bil, da se za gradivo v 12 prostorih pritličja ni natančno vedelo, katero je odloženo in na kakšen način. Iskanje po tem gradivu je bilo podobno iskanju igle v kopici sena. Edino oznake, ki so bile nalepljene na vratih prostorov, so okvirno povedale, kateri sklop gradiva se nahaja v prostoru.

I. Faza: Stanje arhiva v vojašnici na Stari Vrhniki pred selitvijo

Slika 1: Napis na vratih pritličja

Slika 2: Škatle v eni izmed sob pritličja

Ob selitvi so gradivo najprej odlagali v 1. nadstropje, kjer so bili prostori delno opremljeni s fiksnimi regali, visokimi cca. 2,5 m. Te regale so napolnili do zadnjega centimetra, da vanje ni bilo moč dodajati gradiva. Del gradiva so preselili in pustili v škatlah med praznimi regali, ki so zaradi tega postali neuporabni.

Slika 3: Natrpan regal v 1. nadstropju

Slika 4: Na tla položene škatle neurejenega gradiva

Gradivo je bilo odloženo v 36 prostorih vojašnice. Del gradiva je bil odložen mešano, brez vedenja o načinu odlaganja. Ponekod je bilo okvirno znano, kakšen je bil način odlaganja, gradivo je bilo zloženo v škatlah, drugje je bilo v prenatrpanih visokih regalih. Pri iskanju gradiva je bila v pomoč mala, razmajana gospodinjstva lestev.

Slika 5: Nepravilno odloženi Državni prostorski načrti (DPN)

Slika 6: Razmetane škatle gradiva v eni izmed sob

Slika 7: Gradivo oz. škatle so onesnažene z iztrebki ali namočene ob poplavih

Slika 8: Med škatlami se najdejo tudi kadavri ptičev, netopirjev ...

Vsi ti neustrezno urejeni prostori in dejavniki so ogrožali zdravje zaposlenih, ki so skrbeli za arhiv MOP, in bili povod za idejo o spremembi, o ureditvi in selitvi arhiva MOP v primernejše prostore. Le na tak način bi lahko poskrbeli tako za ustrezno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva kot tudi za zdravje zaposlenih.

II. Faza: Leto 2018 – prve spremembe

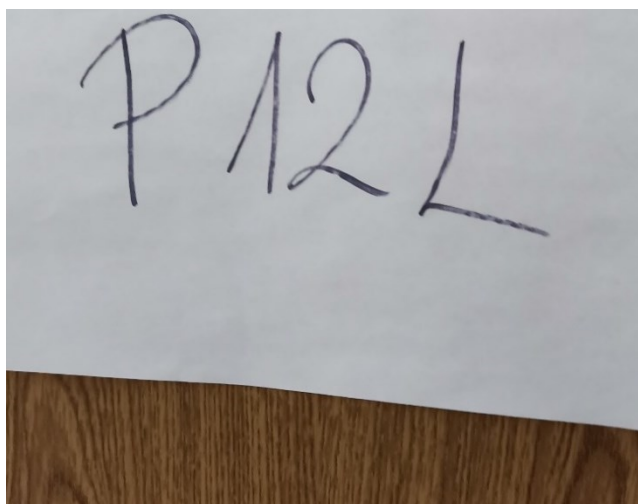
Leta 2018 je prišlo do ponovne zamenjave vodstva ministrstva in tokrat tudi vodstva Glavne pisarne, katere glavna naloga je med drugim tudi skrb za arhiv (dokumentarno in arhivsko gradivo) MOP. Vodja Glavne pisarne in arhivarka (avtorici prispevka) sta združili ideje o izboljšanju stanja arhiva ter jih predstavili vodstvu. Na sestanku sta pokazali tudi fotografije dejanskega stanja v arhivu, kar je pri vodstvu vzbudilo nejevoljo v smislu, da je takšno stanje nedopustno. Vodja in arhivarka sta zaprosili za dovoljenje, da vsem javnim uslužbencem, zaposlenim na MOP, predstavita nevzdržno situacijo arhiva in jim razložita, da je izrednega pomena za izboljšanje stanja sodelovanje vseh pri skrbi za urejenost in celovitost dokumentarnega in arhivskega gradiva, ki nastaja pri njih. Vodstvo je idejo podprlo in tako se je pričelo nekajmesečno izobraževanje vseh javnih uslužbencev, zaposlenih na MOP. Rezultat izobraževanja je bil rast zavesti o pomembnosti urejenega gradiva, ki ga ima javni uslužbenec v reševanju. Jasno so jim bile razložene tudi zahteve, kako mora biti gradivo pripravljeno za sprejem v arhiv. Že po nekaj mesecih se je stanje gradiva, ki je prihajalo v Glavno pisarno in bilo namenjeno arhiviranju ter shranjevanju v Tekoči zbirki, precej izboljšalo. Še vedno pa je bilo potrebno urediti arhiv oziroma stalno zbirko.

Vodstvo je ugodilo zaprosilu za dodatni kader in tako omogočilo opravljanje študentskega dela štirim študentom, ki so pomagali pri urejanju arhiva. Pri pridobivanju ustreznega kadra sta se avtorici ob pomoči Arhiva Republike Slovenije povezali s Filozofsko fakulteto UL – katedro za zgodovino, saj je prevladalo mnenje, da imajo študenti zgodovine malo večjo zavest o pomembnosti arhivskega gradiva.

Od poletnih mesecev do decembra leta 2019 je potekalo popisovanje in pakiranje neurejenega gradiva v 12 sobah pritličja vojašnice. Kar nekaj škatel je bilo dotrajanih oziroma poškodovanih ali pa so bile navlažene, zato jih je bilo potrebno zamenjati, da je gradivo čim bolj zaščiteno.

Na samem začetku urejanja in popisovanja gradiva je bil dorečen sistem popisovanja v Excelovi tabeli, na vsaka vrata v pritličju ter v 1. nadstropju so bile nameščene dogovorjene oznake sob. V tabelo je bila nato poleg vseh drugih podatkov, ki smo jih želeli imeti pri popisu gradiva, zapisana tudi oznaka lokacije gradiva, ki je bila sestavljena iz zaporedne številke škatle in dogovorjene oznake sobe. Tako je bilo iskanje gradiva olajšano. Pri popisovanju je bilo potrebno paziti in biti natančen, da se kakšen podatek ne bi izgubil.

Urejanje arhiva je bilo v zimskih mesecih prekinjeno zaradi nizkih temperatur. V stavbi namreč ni bilo ogrevanja, prav tako ni bilo sanitarij. V tem času je bila v urejanju Tekoča zbirka v prostorih MOP in arhivirano gradivo, ki je pred tem več let čakalo na arhiviranje.

Slika 9: Primer oznake na vratih: P12L – pritličje, 12. soba, leva stran hodnika

III. Faza: Leto 2020 – pridobivanje prostorov

Leta 2020 se je ponovno zamenjalo vodstvo ministrstva. Avtorici sta nemudoma predstavili dolgoletni problem ministrstva – neurejen arhiv v neprimernih prostorih – in ponovno podali nekaj idej za reševanje omenjenega problema. Vodstvo je prisluhnilo in sprejelo predloge.

V začetnih mesecih 2020 se je začela priprava tehničnih specifikacij – zahtev za nove prostore, ki so bile v imenu ministrstva poslane na Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju MJU). Le-to upravlja s prostori za celotno javno upravo. Toda na MJU niso mogli zagotoviti primernih prostorov za shranjevanje arhivskega gradiva.

V tem času je izbruhnila epidemija covid-19, ki je poleg nizkih temperatur še dodatno za nekaj mesecev otežila urejanje arhiva tudi na lokaciji MOP. Zaposleni v Glavni pisarni so neutrudno pospešeno arhivirali zadeve, kolikor so jim dopuščale ostale dnevne delovne naloge. Težave so se pojavile tudi zaradi načina dela od doma, saj je to

pomenilo, da je bilo število prisotnih na lokaciji MOP izjemno majhno. Kar je posledično pomenilo manj arhiviranja gradiva.

V poletnih mesecih se je stanje prisotnosti zaposlenih v Glavni pisarni nekako normaliziralo, vendar je bilo potrebno upoštevati tudi koriščenje letnih dopustov, tako da je bilo nujno dobro organizirati delovni proces in delovne naloge glede na razpoložljivost kadra. Z vodstvom je bilo dogovorjeno, da bi bilo smiselno načrtovati selitev arhiva v primernejše prostore, ki bi bili tudi bližje sedežu MOP, torej nekje v Ljubljani.

V avgustu 2020 je bila opravljena raziskava trga in začelo se je iskanje primernih prostorov za arhiv. Kasneje, v jesenskih mesecih 2020, so bili opravljeni fizični ogledi potencialno primernih prostorov.

Decembra 2020 je bil objavljen razpis za javno naročilo za najem arhivskih prostorov. Po prispelih ponudbah se je v naslednjih par mesecih zvrstilo kar nekaj ogledov prostorov. Pri celotnem javnem naročilu smo poleg skrbi za ustrezne prostore za gradivo imeli v mislih tudi varnost in zdravje uporabnikov arhivskih prostorov. V dotedanjem arhivu za to ni bilo ustrezno poskrbljeno. Od zahtev za varno delovno okolje nismo odstopali. Vodstvo ministrstva je podprlo ta prizadevanja, na koncu so se izkazala za zelo odločilna.

Marca 2021 smo na MOP prejeli obvestilo o izbiri najustrežnejšega ponudnika, ki je v celoti izpolnjeval razpisne pogoje. To je bil nov korak k uresničitvi cilja.

IV. Faza – selitev gradiva

Dogovori s pogodbenim selitvenim servisom so stekli takoj. Predvsem je bilo potrebno dobro premisliti, kako bo potekala selitev arhivskega gradiva, ki je bilo še vedno neurejeno. Potrebna je bila izjemna organizacija in strategija, saj bi ob neupoštevanju dogovorov in nepravilnem odlaganju na novi lokaciji, ponovno prevzeli podedovani vzorec – neurejen arhiv s pomešanimi letniki. Tega si ni želel nihče, saj ob morebitnih poizvedbah ne bi ničesar več našli.

V aprilu 2021 se je pričelo pakiranje gradiva na palete, kar je omogočilo lažji prevoz na novo lokacijo.

Slika 10: Palete gradiva, pripravljene na selitev

Z nekajdnevnim zamikom so se v novih prostorih pričeli postavljati odlagalni regali s fiksnimi podesti in pritrjenimi stopnicami. Ko so bili postavljeni, je novi prostor dobil podobo »pravega« arhiva.

Slika 11: Postavljeni regali v novih prostorih

21. 4. 2021 je datum, ki smo ga vsi sodelujoči neizmerno čakali. Dan, ko so se prve palete gradiva odpeljale v nove prostore.

Slika 12: Celotno gradivo je pripravljeno za prevoz iz vojašnice na Stari Vrhniki na novo lokacijo arhiva

V slabih treh mesecih je bil celoten arhiv pripeljan v nove prostore. Zadnje palete so bile preseljene na novo lokacijo 1. 7. 2021. To je tudi datum zadnjega zaklepa starega arhiva. Selitev arhiva je bila uspešno opravljena.

Slika 13: Gradivo v novih prostorih

4. Zaključek

V preteklosti je bil arhiv MOP zaznamovan z različnimi dejavniki in spremembami, ki so bile posledica političnih sprememb in neodgovornih dejanj posameznikov. Neodgovornost ter pomanjkanje zavesti o pomembnosti urejenega arhiva sta povzročila slabo stanje arhiva, v kakršnem je bil pred selitvijo. S skupnimi močmi, z zbiranjem najboljših idej in dobrih praks za reševanje arhiva je bil dosežen cilj, ki je bil tako željen in hkrati v nekaterih trenutkih težko dosegljiv. Pa vendar nismo prenehali upati in smo korakali proti cilju, kljub prej neznanim situacijam, v katerih smo se znašli.

Namen članka je nazorno prikazati, kakšen je lahko rezultat dovolj premišljenih hitrih odločitev, ki jih list papirja z lahkoto prenese, izvedba pa je zelo težko izvedljiva ali pa sploh ne, in na kakšen način lahko izgubimo gradivo arhivske vrednosti. Pri delu z dokumentarnim in arhivskim gradivom je potrebno ves čas ohranjati zavest o tem, kakšno dediščino puščamo za seboj, za prihodnje generacije, in kdo bo iskal ter našel (ali ne) podatke v gradivu, ko nas ne bo več tu. Urejeno gradivo je pomembno za naslednje generacije, čeprav morda na prvi pogled tega ni videti. Pa vendar je tudi arhiv MOP kulturna dediščina za prihodnje generacije.

Naša zgodba je zgodba uspeha, primer izjemne prakse medsebojnega sodelovanja več ministrstev in – najbolj pomembno – podpore vodstva pri realizaciji zastavljenih ciljev. V času celotnega procesa smo videli, da s skupnimi močmi in osredotočenostjo zmoremo kljub epidemiji doseči zadani cilj. Na začetku je tudi pri avtoricah obstajala samo ideja, ki sva jo z neomajnostjo in ciljno naravnostjo morali večkrat predstavljati, zagovarjati in tudi vztrajati pri pomembnih dejstvih. Vse to ni bilo enostavno. Bilo je tudi veliko neprespanih noči ob premišljevanju, kako bi stvari poenostavili, še bolje organizirali, da bi bil izid kar najboljši in hitreje realiziran. Na koncu nam je uspelo.

Naša zgodba se tu še ne konča, sedaj se prične novo poglavje – urejanje gradiva, priprava na odbiranje gradiva in predaja najstarejšega arhivskega gradiva na ARS.

5. Viri in literatura

Ministrstvo za okolje in prostor. Pridobljeno 28. 5. 2022 s spletne strani
https://sl.wikipedia.org/wiki/Minister_za_okolje_in_prostor_Republike_Slovenije.

Zgodovina Ministrstva za okolje in prostor. Pridobljeno 28. 5. 2022 s spletne strani
<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-okolje-in-prostor/o-ministrstvu/zgodovina/>.

SUMMARY

THE CHALLENGE OF MOVING AN UNORGANIZED ARCHIVES

Petra Grahek

Head of the Main Office,
Ministry of the Environment and Spatial Planning of the Republic of Slovenia,
Ljubljana, Slovenia
petra.grahek@gov.si

Bernardka Šenk

Expert Associate VII / 1,
Ministry of the Environment and Spatial Planning of the Republic of Slovenia,
Ljubljana, Slovenia
bernardka.senk@gov.si

When we think of moving from one place to another, boxes appear before our eyes, not just one, but a huge amount of them. In our imaginary show, a moving service is brought to our old location ... moving workers happily whistle a bouncy tune as they walk here and there, up and down ... all the boxes are carefully and very quickly transferred to a moving van that has been rushing for hours towards a new location ... Then we wake up from our daydreaming and quickly realize that our situation is nothing like an ideal fairy tale or at least a good TV commercial. Unfortunately, this is where our story begins.

The story of the archive of the Ministry of the Environment and Spatial Planning (hereinafter MOP) consists of ups and downs, combines almost all literary and film genres imaginable: from drama, with elements of horror, horror, tragicomedy, which in the end as the most romantic film or novel unfolds with the phrase "... and they lived happily ever after".

As the title suggests, we had a huge challenge in achieving our goal. In 2018, with the change of jobs and new work tasks, we joined forces and slowly began to think about new premises, about an organized archive. At that time, unfortunately, we did not have enough support to put the project on a piece of paper and make plans. We had to wait for a new opportunity and new ears that might listen to our idea. At the time, it was really just an idea, but we strongly believed in from the beginning. Still, we didn't just wait around. In the summer of 2019, with the help of students, we started editing our unorganized archive. Our archive had 5 ways of disposal, which were the result of constant relocations, mergers and disintegrations of ministries. The first goal in editing

the archive was - to unify the disposal of the year of creation. This step was set in agreement with our competent archivist Starman Alič M. SC. from the Archives of the Republic of Slovenia (hereinafter ARS). With the help of students, we listed our oldest and most unorganized material, so that we had a rough overview of how many running meters of archival material we have. When listing and editing the material, we had problems with decayed boxes, which we replaced with new ones - of better quality.

In 2020, the leadership of the ministry was replaced. We immediately presented to them the long-standing problem of the ministry - an unorganized archive in unsuitable premises and give some ideas for solving the mentioned problem. The management listened to us and accepted our suggestions. In the spring of 2020, we started preparing technical specifications - requests for new premises, which we sent on behalf of the Ministry to the Ministry of Public Administration (hereinafter MJU), which manages the premises for the entire public administration.

The MJU itself could not provide us with suitable premises for storing archival material. Together, we have decided to issue a public tender, on the basis of which we will obtain providers for the lease of archive premises.

Due to the situation in which the whole world found itself, our first tours of the premises did not begin until the autumn of 2020. According to the received offers, quite a few tours of the premises took place in the next few months. Different bidders had different bid prices, and the content of the bids also differed. In addition to the tender conditions, the safety and health of archive users came first. This has not been taken care of in the archives so far. We did not deviate from our demands. The leadership of the ministry supported us in our efforts, which in the end proved to be very decisive.

In March 2021, we received a notification from the MJU on the selection of the most suitable bidder who fully met the tender conditions. This was a new step towards achieving the goal.

We immediately started negotiating with the relocation service. Above all, it was necessary to think carefully about how to move the archives, which were still unorganized. Exceptional organization and strategy were needed, because in the event of non-compliance with all agreements and improper disposal, we would take over our inherited pattern - an unorganized archive with mixed years. Nobody wanted that.

In April 2021, the packaging of the material on pallets began, which made it easier to transport to another location. With a few days delay, storage racks with interspaces and even fixed stairs began to be installed in the new premises. When they were set up, our new space got the image of a "real" archive.

April 21, 2021 is the date that all participants have been eagerly awaiting. The day when the first pallets of our material are taken to new premises.

In less than three months, the entire archive was brought to new premises. The last pallets were moved to a new location on 1. 7. 2021. This is also the date when we last locked the doors of the old archive. The relocation of the archive was successfully completed.

Our story does not end here, now the second step begins - editing the material, preparing to select the material and transferring the oldest material to the ARS.

Our story is a success story - an example of the exceptional practice of cooperation between several ministries and, most importantly, the support of our leadership in achieving our goals.